

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 13/10 2010

Samrådstale

Til brug ved samråd D, E og F den 14. oktober 2010 i Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Spørgsmål D

Mener ministeren, at det er udtryk for god landmandspraksis, blot antibiotikaforbruget i svinestaldene ikke overstiger det dobbelte af landsgennemsnittet og dødeligheden holdes under 24 pct.?

Spørgsmål E

Giver landbrugets og dyrlægenes kritik af de høje grænseværdier for tilladt antibiotikaforbrug i kategorien ”god landmandspraksis” ikke ministeren anledning til at sænke grænseværdierne?

Spørgsmål F

Mener ministeren, at de høje grænseværdier for tilladt antibiotikaforbrug i kategorien ”god landmandspraksis” er med til at knække kurven over antibiotikaforbruget i svineproduktionen?

Det talte ord gælder

Svar:

Principperne i veterinærforliget

- Da regeringen sammen med Dansk Folkeparti og de Radikale i 2008 vedtog veterinærforliget var et af hovedformålene at indføre systemer, hvor indsatsen hele tiden fokuseres på de besætninger, der står med de største udfordringer i forhold til sundhed og velfærd.
- Det skulle bl.a. ske ved at styrke den forebyggende indsats og ved at gøre det på en måde, så det også kunne betale sig for den enkelte landmand at sikre en effektiv og målrettet indsats i problembesætningerne.

Det risikobaserede kontrolkoncept

- Det er det vi samlet kalder det risikobaserede kontrolkoncept. Konceptet omfatter både offentlig velfærdskontrol og obligatorisk sundhedsrådgivning i besætningerne.
- For det første er der indført ekstra kontrol i de besætninger, som enten har fået bøde eller dom for overtrædelser på veterinærområdet, eller som overskrider grænseværdierne for dødelighed og medicinforbrug.
- Det er det system, vi har kaldt "50 % kontrollen", fordi besætninger i denne kategori i gennemsnit vil have 50 % risiko for offentlig velfærdskontrol.

- For det andet har vi fokuseret indsatsen i besætningerne således, at antallet af dyrlægebesøg, som en landmand skal betale for, afhænger af besætningstypen, og ikke mindst af om landmanden har problemer med dyrevelfærden og dyresundheden.
- I forhold til den obligatoriske sundhedsrådgivning – spillede grænseværdierne for antibiotikaforbrug og dødelighed i det oprindelige koncept kun en rolle for startindplacering i de forskellige kategorier. Hvis en landmand overholdt grænseværdierne kunne han således begynde i kategorien med færrest rådgivningsbesøg.

Nye navne, ny incitamentstruktur

- Der har gennem det sidste år været et stigende antibiotikaforbrug primært i svinebesætningerne, og i foråret blev der sat fornyet fokus på dødelighed i besætningerne i form af høje tal for pattegrisdødeligheden.
- Det er en udvikling, der bekymrer mig.
- I den senere tid har jeg også konstateret, at man har kædet denne udvikling sammen med navngivningen af de tre landmandskategorier, sådan som det også sker i dagens samrådsspørgsmål.
- Og lad mig sige det ligeud: Nej, selvfølgelig er det ikke udtryk for god landmandspraksis blot antibiotikaforbruget i svinestaldene ikke overstiger det dobbelte af landsgennemsnittet og sodødeligheden holdes under 24 %.
- Men det har heller aldrig været hensigten med konceptet at skabe en slags elitesmiley for landmænd. Det handler ikke

om at kåre de bedste besætninger, men om at hanke op i besætningerne med de største udfordringer.

- Partierne bag forliget er derfor enige om, at de tre landmandskategorier fremover vil blive betegnet:
 - Almindelig rådgivning, svarende til God Landmandspraksis,
 - Ekstra Rådgivning, svarende til Tilfredsstillende Landmandspraksis og
 - Skærpet Rådgivning, svarende til Mindre God Landmandspraksis

- Samtidig er vi enige om, at højt antibiotikaforbrug og høj dødelighed skal have konsekvenser for antallet af sundhedsrådgivningsbesøg i den enkelte besætning. Og ikke kun for besætningens startindplacering i kategorierne, men som en konsekvens, der kan mærkes for den enkelte landmand.

- Det bliver således ikke længere muligt at være placeret i den bedste kategori, hvis grænseværdierne for dødelighed eller antibiotikaforbrug overskrides.

- Hvis man overskrider bare én af grænseværdierne rykker man helt ned i den dårligste kategori og får både øget kontrol og skærpet rådgivning. Og det høje rådgivningsniveau fortsætter i mindst 2 år i takt med, at landmanden gradvist rykker op fra skærpet rådgivning over ekstra rådgivning til den almindelige rådgivning forudsat, at han overholder grænseværdierne.

- Med de nuværende grænseværdier betyder det helt konkret, at vi tager ekstra hårdt fat om de besætninger, der står for 20-25 % af det samlede antibiotikaforbrug til svin og circa 1/3 af de døde søer.

Fastlæggelse af grænseværdier

- Samtidig vil det være sådan, at grænseværdierne fastlægges hvert år. Grænseværdierne i 2010 og 2011 er således kun udtryk for det første skridt i en flerårig indsats for bedre dyrevelfærd og dyresundhed i besætningerne.
- Vi har således en helt klar forventning om, at grænseværdierne rykkes ned i takt med, at besætningerne får forbedret forholdene.
- I forhold til sodødeligheden har vi allerede nu aftalt konkrete reduktionsmål. Hvor grænseværdien i 2011 er fastlagt sådan, at besætningerne får ekstra kontrol, når dødeligheden overstiger 24 %, vil denne grænse i 2012 rykkes ned til 20 % og yderligere ned til 16 % i 2013.

Antibiotika/gult kort

- Grænseværdierne for antibiotikaforbruget hænger tæt sammen med den nye "Gult Kort" ordning for antibiotikaforbrug i svinebesætninger, der sammen med veterinærforligets initiativer skal medvirke til at knække kurven for antibiotikaforbruget.
- En lang række besætninger er i den forbindelse allerede blevet varslet, og inden jul vil de første besætninger modtage et egentligt "gult kort".

- I forligskredsen har vi besluttet at fortsætte denne praksis. Vi vil altså også fremover informere de besætninger, der nærmer sig grænsen for at modtage et ”gult kort”, så besætningsejeren og dyrlægen får mulighed for løbende at justere antibiotikaforbruget i forhold til de udmeldte grænser.
- Vi har altså helt klart signaleret, at forbruget skal falde og med gult kort ordningen og det styrkede kontrol- og sundhedsrådgivningskoncept har vi redskaberne til at nå dette mål.
- Konkret har vi sat det som mål, at initiativerne samlet set skal føre til en reduktion af antibiotikaforbruget med 10 % frem mod 2013.

Afslutning

- Målet med den samlede indsats er at forbedre situationen løbende og hele tiden målrette indsatsen mod den mest problematiske procentdel af besætningerne, og vi har som nævnt fastsat konkrete reduktionsmål for antibiotikaforbruget og grænseværdien for sodødelighed.
- Hvis den forventede positive udvikling udebliver, har partierne bag veterinærforliget besluttet at drøfte eventuelle yderligere tiltag minimum hvert andet år.
- Når den forventede positive udvikling forhåbenligt indtræffer, vil det på det tidspunkt være oplagt at tage en politisk debat om, hvornår produktionen har nået acceptable grænseværdier. Blandt andet af hensyn til dyrevelfærden er

det jo nødvendigt at behandle syge dyr, ligesom der altid har været en vis dødelighed i en besætning.